

ทรัพย์ในใจ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๔

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เขาวา “ทรัพย์ในดิน สินในน้ำ” ทรัพย์ในดิน คนฉลาดมากจะพลิกดินจากผืนดินขึ้นมาให้เป็นทรัพย์ได้ ถ้าคนฉลาด ถ้าคนไม่ฉลาดที่อยู่อาศัยของเขาไปอย่างนั้น ทรัพย์ในดิน สินในน้ำ อันนี้เราเปรียบทรัพย์ในกายของเรา ทรัพย์ในร่างกายของเรานี้ ถ้าเราใช้เป็นมันจะหาประโยชน์ได้ ทรัพย์ในร่างกาย ทรัพย์ในดิน สินในน้ำ เห็นไหม มันอยู่ของมันโดยธรรมชาติของมัน มันก็เกิดเจริญงอกงามของมันตามธรรมชาติของมัน แล้วเราไปเก็บผลของมันใช้ แต่ทรัพย์ของร่างกายเราต้องพยายามแสวงหา ถ้าเรื่องของทางโลกมันเป็นทรัพย์ของทางโลก มันก็แสวงหาทางโลก มันก็ต้องแสวงหากันไป มันอาศัยกันได้

แต่ทรัพย์ทางใจละ ทรัพย์ทางใจมันละเอียดเข้าไปอีกนะ ทำดีหรือทำชั่วนะใจมันรับรู้ตลอดเวลา ใจนี้มันรับรู้กับเราไปเรื่อย ทำดีหรือทำชั่ว แต่ถ้าไม่มีกรรมะเข้ามาแยก เข้ามาจับผิดจับถูกขึ้นมาเราจะไม่รู้เลยว่าเราทำดีหรือทำชั่ว เพราะอะไร? เพราะมันตามกระแสนั้นไป ความคิดมันพลิกไป เราเป็นความคิดของเราเอง มันจะเป็นไปตามนั้น แต่ถ้ามีกรรมะเข้ามาจับมันจะยอมรับเลยว่าผิดหรือถูก ทรัพย์ในใจมันละเอียดเข้าไปอีก

แล้วทรัพย์ในใจนี้ เพราะเรามีกรรมะ เรามีกรรมะเกิดมาบงกัสมเด็จพระเจ้า สัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมอันนี้มันเป็นการวางไว้ให้ตามสัจจะความเป็นจริง แล้วธรรมของเราวางไว้แล้วลัทธิศาสนาอื่น ๆ มันก็แปรสภาพออกไป แล้วเวลาแปรสภาพออกไป เวลาคิดถึงเรื่องของธรรมมันไม่มีอย่างทีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกสุกัถะ เห็นไหม “สุกัถะ เธออย่าถามให้มากไปเลย ศาสนาไหนไม่มีมรรค...” แล้วมันก็เป็นจริงนะ มันไม่มีมรรค มรรคโดยธรรมชาติของเขา เขาไม่มี เขาจะสอนเรื่องนรกสวรรค์เท่านั้น สอนเรื่องทรัพย์ในดิน สินในน้ำ

ทรัพย์ในดิน สິนในน้ำ นี่ทำคุณงามความดีมันเป็นคุณงามความดีโดยธรรมชาติของมัน อันนี้เป็นธรรมชาติ เป็นวิญาน วิญานมันวนอยู่ธรรมชาติของมัน แล้วเขาก็ทำของเขาอยู่อย่างนั้น นั่นนะศาสดาผู้มีกิเลส มีกิเลสก็คิดได้ขนาดนั้น คิดได้ในคุณงามความดี คิดได้ในเรื่องของกิเลสที่มันปกคลุมไว้ แต่ไม่มีศาสดาคำใดเลยที่บัญญัติตนว่าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระอรหันต์ มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติตนว่าท่านสำเร็จด้วยตนเอง ท่านสุขุมรู้ด้วยตนเองแล้วย้อนสาวเข้าไปในทรัพย์ในใจนี้

ถ้าทรัพย์ในใจนี้มันไม่เห็นตัวใจ มันไม่เห็นตัวทรัพย์หรือ เพราะอวิชาตัวไม่รู้มันปิดผู้รู้ อยู่ แล้วผู้รู้ก็ทำตามประสามันไป มันก็วนเวียนไปในวิญานะ ๆ อยู่อย่างนั้น เราก็ทำวนเวียนอยู่ในวิญานะ อันนี้ในลัทธิศาสนาอื่นเขาถึงไม่มีคำถึงว่าหลุดพ้นไป ความหลุดพ้นของเขาเป็นไปไม่ได้ เพียงแต่ว่ามันเทียบเคียงกันแล้ว พอมันเทียบเคียงกันแล้วนี้ เขาก็ว่าของเขาก็มี ของเขาก็เป็นไปได้อันนี้ของเขามีของเขาคือว่าของเขาคือเป็นให้เหมือนกับของศาสนาอื่น ๆ ให้เหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นไปไม่ได้เพราะของเขามันไม่มี

เขาถือคำสอนของเขา สิ้นสุดของกระบวนการคือการฆ่าเท่านั้นเอง พอฆ่ากันไปแล้วนี้ให้ไปเกิดใหม่ เกิดใหม่ก็เท่ากับเกิดใหม่ในกระบวนการของเขา ในคุณงามความดีของเขา แต่ของเรามันไม่เกิด เวลาฆ่าแล้วนี้พระพุทธเจ้าสอนให้ฆ่ากิเลส ถ้าฆ่ากิเลสแล้วมันจบสิ้นกันไป มันไม่มีการเกิดอีก ถ้ามันฆ่ากิเลสได้นี้มันฆ่าตัวเอง ทรัพย์ในใจมันสำคัญขนาดนี้ สำคัญที่ว่าทุกคนต้องหาเองมันถึงหายากไป

ทรัพย์ในดิน สິนในน้ำ มันมองหาได้เพราะอะไร? เพราะมันเป็นวัตถุ แล้วมันบรรเทาทุกข์ได้ มันบรรเทาความเดือดร้อน บรรเทาความเป็นไปได้ แต่เวลาเราทุกข์ในหัวใจนี้มันบรรเทาไปไม่ได้เลย เพราะอะไร? เพราะมันติดขัดอยู่ในหัวใจ คนอื่นบอกคนอื่นสอนนะ ถ้าเราไม่เปิดใจ คำสอนคำเดียวกันนั้นนะ ขณะที่ว่าเราปิดใจนี้มันฟังไม่รู้เรื่อง ฟังไม่เข้าใจเลย

แต่ถ้าใจเราเปิดขึ้นมานะ คำสอนคำนั้นนะพูดคำเดียวกันนะ มันซึ่งมันกินใจ นั่นนะมันจะเข้าหาทรัพย์ในใจได้ มันต้องจับต้องใจได้ มันถึงต้องมีพื้นฐานของความสงบของใจ ใจของทุก

ศาสนา ทุกลัทธิต่าง ๆ สอนเรื่องทำความสงบของใจ ความสงบของใจมีอยู่โดยดั้งเดิม ถ้าทำความสงบของใจเข้ามาได้ มันจะค้นคว้าหาตัวใจของใจได้ ถ้าทรัพย์ในใจนี้มันเป็นศาสนาของเรา เราถึงต้องชวนชวนไป

เราทำบุญกุศลขึ้นมาเพื่อจะให้มันเปิดช่องเปิดทางให้ ให้บุญกุศลนี้ เห็นไหม อุทิศส่วนกุศลไปเพื่ออะไร? เพื่อให้ปกป้องเรา เพื่อให้เรามีคุณงามความดีขึ้นมา เพื่อให้มันทำปฏิบัติตนง่ายขึ้นมา นี่เราทำทานขึ้นมามันก็เพื่อใจ เห็นไหม ทรัพย์ในใจ แต่ทรัพย์ในดิน สินในน้ำนั้นอยู่ที่ข้างนอก ทรัพย์ในใจนี้เราค้นคว้าขึ้นมา เพื่อแสวงหาขึ้นมา ทำขึ้นมาเพื่อใจ ๆ เพื่อใจให้มันสะดวกสบายใจ เพื่อให้มันเปิดช่องเปิดทางให้

แล้วนี่ถ้าทำทานขึ้นมามันเป็นอย่างนั้น แล้วมันมีความเข้าใจ การฟังธรรมบ่อย ๆ เข้า มันก็เริ่มเทียบเคียงเข้ามาที่ใจ มันจะคัดแปลงใจของตัวเองให้เข้าหลักเข้าเกณฑ์ ใจของเรามันเป็นไปตามประสาทของใจนะ ทำคุณงามความดีมันก็รับรู้ ทำความไม่ดีมันก็รับรู้ แล้วผลมันตกผลึกในหัวใจ ทีนี้ทำคุณงามความดีเข้าไปบ่อย ๆ เข้ามันจะปล่อยให้ใจนี้พัฒนาขึ้นมา จากแต่เดิมเราทำอะไรไปนี่เราต้องคิดมาก แล้วพยายาม...คิดไป นี่ปฏิบัติยาก ขณะที่ให้ เราให้ด้วยความบริสุทธิ์ ให้ไปแล้วต้องให้ด้วยความพอใจ เวลาให้ไปแล้วมีความสุข แล้วสิ้นสุดให้ไปแล้วหมดสิ้นนี้ ๓ วาระใจ ไม่ไปคิดกังวลใจ

เราให้นี่ปฏิบัติยาก ผู้รับรับด้วยความบริสุทธิ์ ผู้รับนี้บริสุทธิ์ รับ ๓ อย่าง บริสุทธิ์ ๓ อย่าง ปฏิบัติยากมันจะได้บุญมาก ถ้าใจพัฒนาขึ้นไป ทำบุญแล้วมันจะไม่เป็นความกังวลใจเลย มันจะมีความสุขใจมาก แต่ถ้าเรามีความกังวลใจ นั้นนะใจเรามันไม่พัฒนาขึ้นมา ถ้าใจเราพัฒนาขึ้นมา บุญกุศลมันก็เข้ามาที่ใจ พัฒนาขึ้นมามันก็ละเอียดเข้ามาเรื่อย ๆ มันจะจับตัวใจได้ เห็นตัวใจได้ ถ้าทำตัวใจได้ ใจนี้มันถึงจะเป็นทรัพย์ของมัน จะเกิดขึ้นมาด้วยการซุกซุ่ม การพลิกดินพลิกใจขึ้นมา พลิกใจขึ้นมามันจะทำประโยชน์ของมันขึ้นมา ประโยชน์ตรงไหน ประโยชน์ในการชำระกิเลสใจ

กิเลสตัวความข้องหมองใจ ตัวความไม่รู้อันนั้น ตัวความไม่รู้ของใจ มันไม่รู้ของมันไปเรื่อย มันพัฒนามันพัฒนาแต่ข้างนอก ข้างนอกพัฒนาได้ พัฒนาความคิด พัฒนาในขั้นนี้ ขั้น

คนเรามันเจริญได้ มันเสื่อมได้ มันเจริญขึ้นมาทำให้มันเจริญขึ้นมา มันทำให้ฉลาดในการขุดคุ้ย ฉลาดในการแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาได้ มันทำให้เราเป็นคนดีขึ้นมาได้ ถ้าเราเป็นคนดีขึ้นมา เป็นคนดีจากภายนอก นี่เรื่องของขั้นมันพัฒนาขึ้นมา

แล้วพัฒนาขึ้นมา จะพัฒนาขึ้นมาจนมันถึงสงบเข้าไป ความสงบที่เรามันฟังชานเพราะอะไร? เราฟังชานเพราะความคิดใช่ไหม ความคิดนี้เป็นขั้นใช่ไหม ความคิดมันไม่ใช่ใจใช่ไหม เพราะใจมันไม่ใช่ความคิด มันเป็นความรู้สึกเฉย ๆ แต่ขั้นนี้มันจรมา ถ้าขั้นพัฒนาขึ้นมา มันก็ละเอียดอ่อนเข้ามา ความละเอียดอ่อนเข้ามา เห็นไหม มันปล่อยาง มันละเอียดอ่อนเข้ามาได้ มันจะเข้าไปหาหัวใจได้ ถ้าเข้าถึงหัวใจได้ นั่นนะตัวกิเลสมันถึงอยู่ที่ใจ ไม่ใช่อยู่ที่ขั้น

แต่ตัวขั้นนี้เป็นตัวที่ใจมันอาศัยเป็นเครื่องมือออกไปสืบทอด แล้วมันฟังชานขึ้นมา มันคิดมากขึ้นมา มันวิตกกังวลขึ้นมา มันเป็นความวิตกกังวล เราพยายามทำความสงบของใจขึ้นมา นั่นนะพยายามพลิกฟื้นขึ้นมา ถ้าไม่อย่างนั้นผืนดินเราจะปลูกพืชปลูกผักใดขึ้นมาเราต้องพรวนดินก่อน...อันนี้ก็พรวนใจก่อนใจ ใจควรแก่การงาน ใจถ้ามีความสงบสุขของใจขึ้นมา นั่นนะมันควรแก่การงาน

แล้วขุดคุ้ยขึ้นมา พยายามหากายหาใจให้เจออีกทีหนึ่ง เข้าไปเจอใจแล้วทำไมต้องหาใจให้เจออีกทีหนึ่ง? เพราะว่ามีมือหนึ่งนี่เราจะทำงาน เราจะจับข้องกับมือหนึ่งนี่ เราจะตัดเล็บในมือเดียวได้ไหม? ต้อง ๒ มือตัดเล็บเห็นไหม เราจะตัดเล็บมือเดียว แต่มือเดียวกันนั่นนะ มันจะตัดเล็บมือมันเองได้ ใจถ้ามันสงบขึ้นแล้วต้องตัวใจตัวนั้นเป็นตัวขุดคุ้ยขึ้นมา ถ้าตัวใจตัวนั้นขุดคุ้ยขึ้นมา นี่ มันจะตัดกิเลสในตัดเล็บ คือตัดกิเลสในใจของมันนั่นนะ มืออันนี้มันสามารถตัดกิเลสได้ มันสามารถตัดเล็บได้

นี่มันต้องขุดคุ้ยขึ้นมา มันถึงว่าเจอใจแล้วมันก็เจอมือของเรา แล้วมือเรานี้พยายามฝึกร่างงานเข้ามาจะตัดเล็บในมือเดียวอันนั้นนะ เพื่อจะตัดให้กิเลสมันออกไปจากใจ การฆ่ากิเลสนี้ มันก็จะพยายามขุดคุ้ยขึ้นมาเพื่อจะให้เจออีกทีหนึ่ง เห็นไหม ถึงเจอใจแล้วความสงบของใจเป็นส่วนหนึ่ง ความขุดคุ้ยให้เจอกิเลสมันเป็นความเห็นอีกส่วนหนึ่ง ส่วนหนึ่งคือว่าทรัพย์ในใจ ทรัพย์อันนี้จะ

เป็นทรัพย์ที่ประเสริฐมาก มันจะประเสริฐกับหัวใจทุก ๆ ดวง หัวใจดวงไหนได้ทรัพย์อย่างนี้แล้ว มันจะเจริญรุ่งเรือง

มันจะเจริญรุ่งเรืองตรงไหน? ตรงที่มันรู้แจ้งใจ นี่ไม่เบียดเบียนตน ความเข้าใจของตนนี้ มันเข้าใจตนเรียบร้อยหมดแล้ว นี่เข้าใจตนไม่เบียดเบียนตน แล้วยังเป็นที่พึ่งของคนอื่น เห็นไหม ไม่เบียดเบียนตนด้วย เป็นที่พึ่งของคนอื่นด้วย ถ้าเบียดเบียนตนด้วย เบียดเบียนคนอื่นด้วย เพราะเบียดเบียนตนแล้วนี่ มันคิดแล้วมันมีความเร่าร้อนในใจ มันจะกระทบกระทั่งคนอื่นออกไป แต่ถ้าใจมันชำระกิเลสแล้วนี่มันไม่เบียดเบียนตน แล้วมันเห็นคนอื่นนะเป็นโทษ

แล้วชี้นำ ทีนี้ชี้นำมันก็อยู่ที่กรรม ถ้ากรรมมันเปิดมันมีการกระทำ เคยทำบุญทำกรรมร่วมกันมา มันยอมรับอันนั้นมันก็ฟังได้ ถ้ามันไม่ได้ทำกรรมร่วมกันมา มันไม่ยอมรับ สิ่งที่ไม่ยอมรับ ความไม่ยอมรับนี่มันปิดใจ ฉะนั้นครูบาอาจารย์ถึงว่าเป็นสัปปายะ ถ้าครูบาอาจารย์นั้น จริตนิสัยตรงกันให้ถือครูบาอาจารย์นั้นเป็นครูบาอาจารย์ ถ้าครูบาอาจารย์องค์ไหนนิสัยไม่ตรงกัน เห็นไหม ท่านสอนตรงท่านสอนถูกต้อง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม สอนคนนะยังสอนได้ ขนาดที่ว่ารู้วาระจิต รู้เรื่องของกรรมนะ สามารถแก้ไขได้หมด ยังไม่สามารถขนสัตว์โลกไปได้หมดเลย เพราะความมืดบอดของใจมันมหาศาล เรื่องของใจเป็นการชี้นำใจ แล้วใจตัวนั้นเป็นผู้พิจารณาขึ้นมาเอง ถ้าใจดวงนั้นชี้นำไปแล้ว ใจดวงนั้นปิดนี้ มันก็เหมือนกับความสว่าง เราปิดห้องของเราแสงสว่างเข้าไม่ได้ เราปิดใจของเราความสว่างเข้าถึงใจไม่ได้ ถ้าเข้าถึงใจไม่ได้มันก็รับรู้อะไรไม่ได้เลย

แต่ถ้าเราเปิดห้องของเรา เราเปิดหงายภาชนะขึ้นมา นี่ ความสว่างก็จะเข้าถึงใจ พอเข้าถึงใจ ใจดวงนั้นมีกิเลส ใจดวงนั้นเป็นผู้ชำระกิเลส ใจดวงนั้นเป็นผู้ขุดคุ้ยออกมา แล้วใจดวงนั้นเป็นคนชำระล้างออกไป ถ้าใจดวงนั้นไม่ชำระล้างออกไป แสงส่องเข้าไปขนาดไหน เพราะใจมันอยู่ในหัวใจไซ้ใหม่ มันอยู่ลึกกลับนี่มันจะปิดบัง แสงนั้นเข้าไม่ได้ นั่นนะการรู้สัตว์ขนสัตว์มันยากตรงนี้

เรื่องของการศานนามันถึงว่าเรื่องปัจเจกตั้ง เรื่องการปัจเจกตั้งคือเรื่องรู้ด้วยตนเอง เห็นไหม พระในสมัยพุทธกาลไปหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะไปถามปัญญา แล้วไปเจอฝนตก เกิดเป็นจุดเป็นต่อม ต่อมนั้นจุดลงไปแล้วต่อมนั้นแตกเป็นฟองขึ้นมา แล้วมันแตกโพละ ๆ นี่ ปัญหาของตัวเองนั้นคิดอยู่ในหัวใจ พอไปเห็นน้ำมันแตกเป็นฟอง มันแตกขึ้นมา มันย้อนกลับเข้ามา ปัญหาของเราต้องเป็นแบบนั้น ปัญหาของเรามันก็คือว่าเป็นไตรลักษณ์ ความเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป มันรู้แจ้งแทงตลอดขึ้นมาในหัวใจ หัวใจรู้แจ้งแทงตลอดเข้ามาในใจดวงนั้น ไม่ได้ขึ้นไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ กลับเลย เดินกลับ เพราะรู้สว่างโพลงใจแล้ว มันจบสิ้นแล้วความเข้าใจ

นี่มันต้องใจดวงนั้นชำระใจดวงนั่นเอง มันยากมันยากตรงใจดวงนั้นต้องชำระใจดวงนั้น จากใจดวงนั้น แต่ว่าถ้ามันชำระได้แล้วมันเป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุดใจ ในศาสนาพุทธนี้สอนทรัพย์ในใจ สอนอย่างนี้ สอนถึงที่สุดทรัพย์ในใจนี้ค้นคว้าได้เลย ทรัพย์ในใจ แล้วถ้าพูดถึงทรัพย์ในดิน สินในน้ำนั้นเป็นเรื่องของข้างนอกเทียบเคียงเข้ามา เขาเทียบเคียงเข้ามา ถ้าเราเทียบเคียงเข้ามา มันจะเกิดปัญญาขึ้นมา ถ้าไม่เทียบเคียงเข้ามานะ เทียบเคียงเข้ามาในหัวใจนี้ โอปนยิโก ย้อนกลับเข้ามาดูใจ ถ้าย้อนกลับเข้ามาดูใจจะเป็นประโยชน์กับเรา

ถ้าไม่ย้อนกลับเข้ามาดูใจ เรื่องสิ่งต่าง ๆ มันเกิดขึ้นตลอด สรรพสิ่งในโลกนี้มันเกิดเรื่องตลอดเวลา แล้วเรื่องตลอดเวลาขึ้นมาก็เกิดขึ้นมาแล้วก็ให้อารมณ์กับเรา เกิดดีก็ให้ดี เกิดชั่วก็ให้ชั่ว แล้วก็อยู่แค่นั้นนะ แล้วไม่น้อมเข้ามา ถ้าน้อมเข้ามา ถ้าเป็นเราละ? ถ้าเป็นญาติเราละ? ถ้าเป็นสิ่งกระทบกระทั่งของเราละ? เห็นไหม แล้วถ้าเราทำคุณงามความดี ถ้าเป็นผลของเราละ? มันเป็นผลของเรา นี่มันย้อนกลับเข้ามาได้ นี่โอปนยิโกย้อนกลับเข้ามา แล้วมันจะเป็นประโยชน์กับเรา

อันนี้ก็เหมือนกัน ทรัพย์ในดิน สินในน้ำนี้เป็นเรื่องของข้างนอก แล้วเขาทำ เขาพรวนดินขึ้นมา แล้วเขาพลิกแพลงเข้ามา ย้อนกลับมาเทียบเคียงเข้ามาถึงตัวเราได้ ถ้าเทียบเคียงถึงตัวเราได้ เราจะเป็นประโยชน์กับเราขึ้นมา ประโยชน์กับเราขึ้นมาเพราะอะไร? เพราะใจมันเริ่มพัฒนา ใจมันเริ่มทำเข้ามา มันเริ่มคิดเข้ามาถึงใกล้ตัวเข้ามาแล้วนี่ มันจะพลิกแพลงของมันไปตลอด ๆ

นั่นนะไอ้ตัวนี้มันก็เป็นตัวมรรคอรียสัจจัง มันเป็นมรรคเกิดขึ้นในความเห็นของเรา เป็นมรรคจริง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาของเรา เป็นภวานามขปัญญา ปัญญาอันละเอียดอ่อนที่ว่า นักวิทยาศาสตร์ไม่มีอันนี้ โลกไม่เคยเห็นอันนี้ แต่ในศาสนาพุทธสอนเรื่องอย่างนี้ สอนเรื่องละเอียดอ่อนมาก เรื่องการพัฒนาเข้ามาในหัวใจ แล้วใจพัฒนาถึงที่สุดแล้วจบสิ้นกระบวนการของความคิดทั้งหมดเลย

นั่นนะใจถึงหลุดพ้นออกไป เป็นทรัพย์ในใจอันสมบูรณ์ สมบูรณ์ที่สุด ในศาสนาพุทธเรามีสอน ในศาสนาอื่นเขามีแต่แอบอ้าง เขาพูดเทียบเคียงไปกันเฉย ๆ แล้วความเห็นของใจ ความเห็นของหลักของศาสนาสอนแล้วมันก็ไม่เหมือนกัน ความไม่เหมือนกันอันนั้นนะ มันเป็นความที่ว่าจะอยู่ที่อำนาจวาสนาของสัตว์โลกไง สัตว์โลกเกิดในประเทศอันสมควร เห็นไหม เกิดในประเทศอันสมควรก็เจอประเทศอันสมควร เกิดเจอพ่อแม่ที่เป็น...

(เทปสิ้นสุดเพียงเท่านี้)